

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2026-03-

Nr. 17.2.-

į 2026-03-06

Nr. (1.9 Mr) 2T-259

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO NR. 26-3525

Generalinė prokuratūra, susipažinusi su pateiktu derinti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2, 53 ir 87 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Įstatymo papildymo 89 straipsniu ir XVIII¹ bei XVIII² skyriais įstatymo projektu Nr. 26-3525 (toliau – Įstatymo projektas), pagal kompetenciją teikia šias pastabas ir pasiūlymus.

Įstatymo projekte 86¹¹ straipsnyje siūlomas reguliavimas kelia abejonių dėl nuoseklumo, lyginant su kitais Europos Sąjungos teismo bendradarbiavimo instrumentais. Europos tyrimo orderio (toliau – ETO), kaip bendro įrodymų gavimo instrumento, reglamentavimas yra nuoseklus, t. y. ikiteisminio tyrimo metu ETO išduoda prokuroras, o bylos nagrinėjimo teisme metu – teismas (Įstatymo 59 straipsnio 2 dalis). Toks reguliavimas dera su klasikine baudžiamojo proceso logika ir atitinka aiškų funkcijų paskirstymą pagal proceso stadijas. Tačiau Įstatymo projekte siūloma siauresnės paskirties specializuotų instrumentų, t. y. Europos įrodymų saugojimo orderio (toliau – EISO) ir Europos įrodymų pateikimo orderio (toliau – EIPO), išdavimo tvarka, pagal kurią prokurorui leidžiama šiuos instrumentus išduoti bylos nagrinėjimo teisme metu teismo pavedimu, būtų platesnė nei bendrojo instrumento (ETO nenumato galimybės teismo nagrinėjimo metu teismui pavesti prokurorui išduoti ETO).

Taip pat pažymėtina, kad Įstatymo projekte siūlomas reguliavimas gali iškraipyti išduodančiosios institucijos sampratą ir sudaro prielaidas neatitikti ES reguliavimo. Jeigu teismo nagrinėjimo stadijoje prokuroras, išduodamas EIPO ir EISO, veiktų savarankiškai, jis faktiškai taptų išduodančiąja institucija teismo nagrinėjimo stadijoje, nors šioje stadijoje proceso kontrolė priklauso teismui, o prokuroras yra proceso šalis. Toks reguliavimas sudarytų prielaidas abejoti prokuroro nepriklausomumu ir objektyvumu. Kita vertus, jei prokuroras veiks tik kaip teismo pavedimo vykdytojas, jis neatliks savarankiško vertinimo ir negalės būti laikomas tikrąja išduodančiąja institucija ES teisės prasme, nes jo vaidmuo būtų tik techninis. Taigi vertintina, kad Įstatymo projekte siūlomas reguliavimas sukurtų neapibrėžtumą dėl to, kuri institucija yra tikrasis sprendimo subjektas ir kas prisiima atsakomybę už sprendimo teisėtumą ir proporcingumą. Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) suformuotą išduodančiosios institucijos sampratą, yra būtina, kad būtų aišku, jog sprendimas išduoti orderį galutinai priklauso tai institucijai, kuri jį išduoda, ir kad ši institucija veikia savarankiškai ir nepriklausomai (ESTT OG ir PI (C-508/18, C-82/19 PPU).

Atsižvelgdami į išdėstytus argumentus, siūlome Įstatymo 86¹¹ straipsnio 1 dalyje nurodyti, kad bylos nagrinėjimo teisme metu EĮPO ir EĮSO išduoda bylą nagrinėjantis teismas, o ikiteisminio tyrimo metu – prokuroras.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekte siūlomos 86¹¹ straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatos, nustatančios, kad siekiant gauti srauto duomenis EĮPO bylą nagrinėjančio teismo pavedimu išduoda prokuroras, prieštarauja Reglamento (ES) 2023/1543 4 straipsnio 2 daliai, kurioje aiškiai nurodyta, kad tokį EĮPO gali išduoti tik teisėjas, teismas arba ikiteisminio tyrimo teisėjas.

Atkreiptinas dėmesys, kad Reglamento (ES) 2023/1543 4 straipsnio 3 dalyje nereikalaujama, kad EĮSO dėl Įstatymo 86¹¹ straipsnio 2 dalyje nurodytų duomenų išduotų tik teisėjas, teismas arba ikiteisminio tyrimo teisėjas. Dėl to Įstatymo projekte siūlomas 86¹¹ straipsnio 2 dalies 2 punktas tiek, kiek jame nustatoma, kad EĮSO tvirtina ikiteisminio tyrimo teisėjas, neatitinka Reglamento (ES) 2023/1543 4 straipsnio 3 dalies nuostatų, nes nustato perteklinę patvirtinimo sąlygą dėl šios kategorijos duomenų.

Pagal Reglamente (ES) 2023/1543 nustatytą tvarką, EĮPO srauto duomenims gauti ikiteisminio tyrimo metu išduoda prokuroras ir tvirtina ikiteisminio tyrimo teisėjas. Siekiant išvengti šių ir iš esmės tapačių veiksmų, atliekamų pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksą (toliau – LR BPK), dubliavimosi, siūlytina Įstatymo projekte aiškiai numatyti, kad tokiu atveju LR BPK 155 straipsnyje nustatyta tvarka netaikoma.

Nepritartina Įstatymo projekte siūlomoms 86¹¹ straipsnio 3 dalies 1 punkto nuostatomis, kad vykdant nuosprendį, kuriuo paskirta ne trumpesnė nei keturių mėnesių laisvės atėmimo bausmė ir kuris priimtas įvykus procesui ne už akių, EĮPO išduoda prokuroras, nes bausmės vykdymo procese prokuroras turi įgaliojimus spręsti tik tam tikrus klausimus.

Generalinė prokurorė

Nida Grunskienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra 288603320, Rinktinės g. 5A, LT-01515 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl teisės akto projekto Nr. 26-3525
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-03-30 Nr. 17.2.-883
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2026-03-31 Nr. 1T-419
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Nida Grunskienė, Generalinė prokurorė, Vadovybė
Sertifikatas išduotas	NIDA GRUNSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-03-30 16:13:16 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-03-30 16:13:28 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-01-29 12:59:57 – 2030-01-29 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema PAIS, LR generalinė prokuratūra, į.k.288603320 LT", sertifikatas galioja nuo 2023-05-24 14:50:43 iki 2026-05-23 14:50:43 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.90.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-05-07 09:44:21)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-05-07 09:44:21 DBSIS